

STYRELSEN FOR
UNDERVISNING OG KVALITET

Evaluering af skriftlig eksamen i dansk A, hhx og Meux, 2024

Indhold

Introduktion	4
Oversigt over opgaverne	5
Opgave 1	5
Opgave 2	6
Opgave 3	6
Opgave 4	7
Opgave 5	7
Karaktergennemsnit for den skriftlige prøve	9
Fordeling af besvarelser på opgaver	10
Karaktergennemsnit på opgaveniveau	11
Censorerne kommentarer	12
Kommentarer til de enkelte opgaver	12
Opgave 1:	12
Opgave 2:	12
Opgave 3:	12
Opgave 4:	13
Opgave 5:	13
Generelle kommentarer	13
Bedømmelsen	15

Introduktion

Til sommereksamen i maj 2024 var 9.029 elever til prøve i skriftlig dansk A på hhx og 1.985 elever på merkantil eux. Besvarelserne, eksaminanderne afleverede, og censorerne herefter kunne tilgå på netprøver.dk, var anonymiserede i henhold til GDPR-lovgivningen.

Denne eksamensevaluering indeholder en oversigt over sættets opgaver samt statistik over det samlede prøveresultat i skriftlig dansk A på henholdsvis hhx og merkantil eux. Dataene er valideret af Styrelsen for It og Læring (STIL) og offentliggjort på uddannelsesstatistik.dk. Indeholdt er samtidig en oversigt over sættets opgaver. Det samlede opgavesæt kan tilgås på prøvebanken.dk.

Herudover indeholder eksamensevalueringen en statistik over fordeling af besvarelser på de enkelte opgaver og karaktergennemsnit på opgaveniveau. Disse data stammer fra netprøver.dk, og disse data kan derfor indeholde en lille usikkerhed, ligesom der qua anonymiseringen ikke skelnes mellem besvarelser fra hhx og merkantil eux.

Desuden er der en gennemgang af årets prøvesæt på baggrund af censorernes kommentarer i forensuren.

Jeg vil gerne endnu engang takke de skriftlige censorer for det store og meget vigtige arbejde med at læse og bedømme elevernes eksamensbesvarelser og med den meget store tålmodighed, I alle udviste i forbindelse med afviklingen af censormødet i Fredericia, den 18. juni 2024.

Med venlig hilsen

Sara Krogh
Fagkonsulent

Oversigt over opgaverne

Herunder er listet de fem opgaver, som eksamenssættet fra maj 2024 indeholder. Eleverne skal kun besvare en af opgaverne. Hele opgavesættet inklusive tekstmaterialet kan findes på Prøvebanken.dk.

Opgave 1

Foretag en analyse og fortolkning af "Kvinden (En fabel)" og *Portræt af maleren Jeanna Bauck*. Sammenlign teksterne, og perspektivér teksterne litteraturhistorisk.

Tekstgrundlag:

Tekst 1:

Illa Christensen: "Kvinden (En Fabel)".

Fra tekstsamlingen *Skitser*, 1884. Udgivet under pseudonymet F.C. van der Burgh.

Tekst 2:

Bertha Wegmann: *Portræt af maleren Jeanna Bauck*.

Oliemaleri, 106 x 85 cm, 1881.

Analyse, fortolkning, sammenligning og perspektivering

I en analyse, fortolkning og perspektivering skal du anvende danskfaglig viden og relevante danskfaglige begreber.

Din analyse skal have et tydeligt fokus og være underbygget af tekstdokumentation.

Analysen skal munde ud i en samlet fortolkning af teksten, og der skal være en tydelig sammenhæng mellem analysen og fortolkningen.

I en sammenligning skal du fremhæve teksternes ligheder og forskelle.

I din perspektivering skal du sætte teksterne ind i en større danskfaglig sammenhæng. Perspektiveringen skal tage udgangspunkt i din analyse og fortolkning af teksterne.

Opgave 2

Foretag en analyse og fortolkning af *Penge & Bacon* (uddrag). Perspektivér teksten til tendenser i samtidens litteratur.

Tekstgrundlag:

Tekst 3:

Anna Juul: *Penge & Bacon* (uddrag).

Fra romanen *Penge & Bacon*, 2022.

Analyse, fortolkning og perspektivering

I en analyse, fortolkning og perspektivering skal du anvende danskfaglig viden og relevante danskfaglige begreber.

Din analyse skal have et tydeligt fokus og være underbygget af tekstdokumentation.

Analysen skal munde ud i en samlet fortolkning af teksten, og der skal være en tydelig sammenhæng mellem analysen og fortolkningen.

I din perspektivering skal du sætte teksten ind i en større danskfaglig sammenhæng. Perspektiveringen skal tage udgangspunkt i din analyse og fortolkning af teksten.

Opgave 3

Skriv et essay om storbyen i kunst og litteratur. Inddrag mindst tre af de nedenstående tekster samt andre tekster om emnet.

Tekstgrundlag:

Tekst 4:

Jais Nielsen: *Afgang*.

Oliemaleri, 120 x 101 cm, 1918.

Tekst 5:

Jens August Schade: "Storbyens ensomhed".

Fra digtsamlingen *Sjov i Danmark*, 1928.

Tekst 6:

Thøger Olesen: "Bliv væk fra vort kvarter".

Sang fra 1970.

Tekst 7:

Ivan Andersen: *Fjernvarme*.

Oliemaleri, 170 x 200 cm, 2004.

Tekst 8:

Ulige Numre: "København".

Musikvideo, 2011.

Varighed: 3 min. og 25 sek.

Essay

I et essay skal du skrive om og reflektere over et emne på en undersøgende og nuanceret måde. Din fremstilling skal indeholde både konkrete eksempler og betragtninger på et højere abstraktionsniveau.

Dit essay skal være kendetegnet ved en klar kompositorisk idé samt en selvstændig og sproglig bevidst stil.

I dit essay skal du anvende relevant danskfaglig viden og forholde dig til væsentlige elementer i tekstgrundlaget.

Opgave 4

Foretag en analyse og vurdering af *Herrelogen*.

Tekstgrundlag:

Tekst 9:

Herrelogen.

Kampagnefilm fra Greenpeace, 2022.

Vist på sociale medier.

Varighed: 4 min. og 26 sek.

Greenpeace er en international miljøorganisation

Analyse og vurdering

I en analyse og vurdering skal du anvende danskfaglig viden og relevante danskfaglige begreber.

Din analyse skal have et tydeligt fokus og munde ud i en samlet vurdering af tekstens udtryk, indhold og hensigt. Analysen skal være underbygget af tekstdokumentation.

Vurderingen skal tage afsæt i analysen og kan f.eks. have fokus på tekstens æstetiske, kommunikative, argumentatoriske eller sproglige kvaliteter.

Opgave 5

Foretag en analyse og vurdering af "At kunne indfange flugtens aftryk på sindet". I din analyse skal du have særligt fokus på sprog og argumentation.

Tekstgrundlag:

Tekst 10:

Elvir Maleskic: "At kunne indfange flugtens aftryk på sindet".

Kronik trykt i *Politiken*, den 29. december 2022.

Analyse og vurdering

I en analyse og vurdering skal du anvende danskfaglig viden og relevante danskfaglige begreber.

Din analyse skal have et tydeligt fokus og munde ud i en samlet vurdering af tekstens udtryk, indhold og hensigt. Analysen skal være underbygget af tekstdokumentation.

Vurderingen skal tage afsæt i analysen og kan f.eks. have fokus på tekstens æstetiske, kommunikative, argumentatoriske eller sproglige kvaliteter.

Karaktergennemsnit for den skriftlige prøve

Nedenstående statistik viser landsgennemsnittet på studenternes afsluttende standpunktskarakter og på deres prøvekarakter i skriftlig dansk A for de sidste fire år. Samtlige studenter var på trods af særlige foranstaltninger i forbindelse med forebyggelsen og afhjælpningen af Covid-19 i 2021 og 2022 til eksamen i skriftlig dansk A.

Landsgennemsnit for hhx

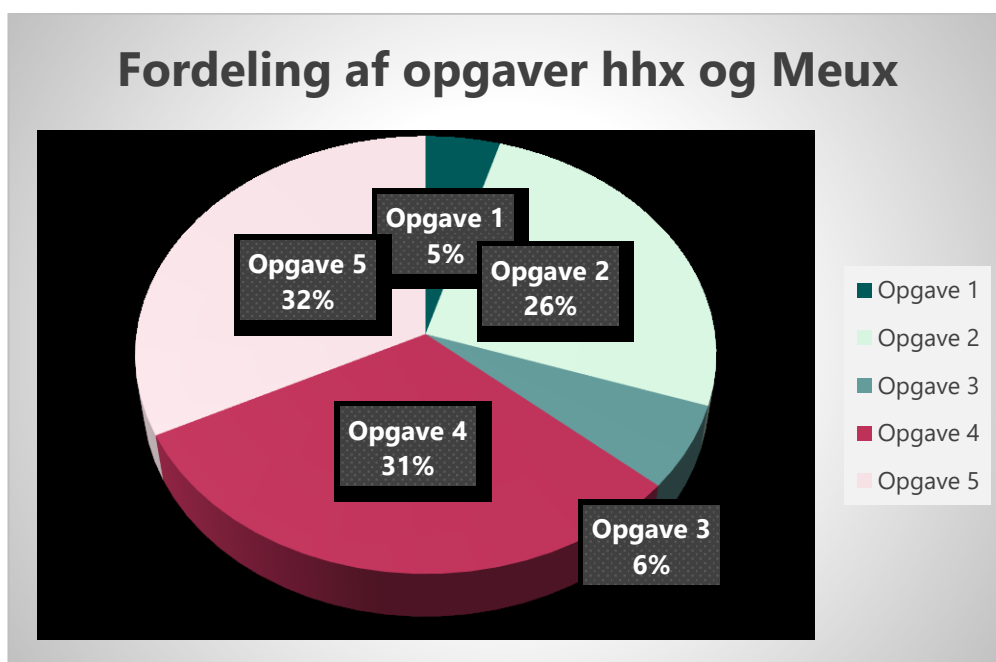
Årstal	2021	2022	2023	2024
Standpunktskarakter	6,9	6,8	6,7	6,7
Prøvekarakter	6,4	6,2	6,2	6,1

Landsgennemsnit for merkantil eux

Årstal	2021	2022	2023	2024
Standpunktskarakter	4,9	4,9	4,8	4,6
Prøvekarakter	3,9	3,8	3,9	3,5

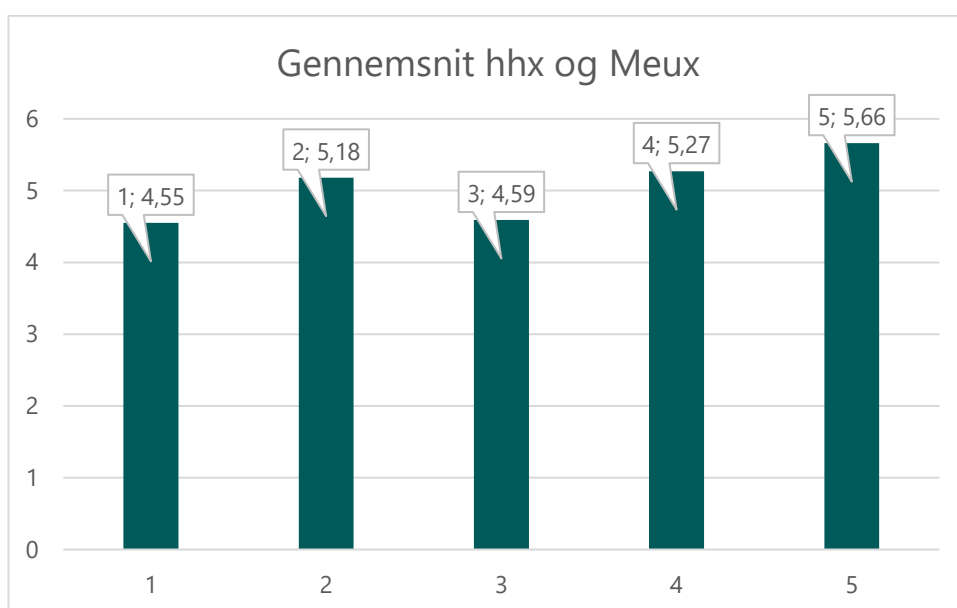
Fordeling af besvarelser på opgaver

Nedenfor følger eksaminandernes valg af opgave. Fordelingen er baseret på de indtastninger, som 127 af de i alt 163 censorer har foretaget i forcensuren ca. en uge før censormødet. Tallene kan være forbundet med en mindre usikkerhed. På grund af anonymiseringen i netprøver.dk er det, som nævnt tidligere, ikke muligt at skelne mellem besvarelser fra hhx og merkantil eux, så opdelingen viser den samlede fordeling på tværs af de to uddannelser.

Karaktergennemsnit på opgaveniveau

Karaktergennemsnittet på de enkelte opgaver er baseret på ikke validerede data fra netprøver.dk, hvorfor de kan være forbundet med en mindre usikkerhed, ligesom der i tallene ikke skelnes mellem besvarelser fra hhx og merkantil eux.

Censorernes kommentarer

Neden for følger i stikordsform en sammenfatning af de kommentarer, censorerne har meldt tilbage i forsuren i forhold til opgavesættet og de enkelte opgaver og i forhold til elevernes besvarelser af opgaverne. Kommentarerne dannede grundlag for mit indledende oplæg på censormødet og var obligatorisk for samtlige censorer.

Kommentarer til de enkelte opgaver

Opgave 1:

- Gode tekster.
- Klassisk litteraturhistorisk opgave.
- Atypisk genre og derfor en udfordring for eleverne (5% af besvarelserne)?
- De gode besvarelser analyserer teksterne, ser sammenhænge, forskelle og ligheder mellem teksterne og bruger dem aktivt i deres perspektivering.
- Nogle eksaminander har vanskeligt ved det grundige metodiske analysearbejde med begge tekster, hvilket udfordrer den litteraturhistoriske perspektivering.
- Generelt har eleverne styr på det moderne gennembruds temaer.
- Nogle har vanskeligt ved at få genre og viden om perioden til at harmonere.
- Nogle eksaminander har vanskeligt ved at navigere mellem den reelle handling og tekstens symbolske lag.

Opgave 2:

- Godt romanuddrag med passende længde.
- Periodetypisk tekst.
- Mulighed for at analysere og fortolke teksten på flere niveauer.
- Mange gode besvarelser, som gennemskuer jegets udfordringer, forstår hentydninger til klimakrise, identitetsforvirring, ensomhed, klasse, mv.
- Nogle besvarelser antager form af kommenterede referater uden anvendelse af et danskfagligt begrebsapparat.
- Nogle eksaminander overser dog problemerne i jegets levemåde og værdier.
- Nogle eksaminander har vanskeligt ved at gennemskue ironien i teksten.
- Flere eksaminander har fortsat problemer med at se tendenser i samtidens litteratur som andet end autofiktion.

Opgave 3:

- Blandede opfattelser af essayets tema.
- Godt tekstgrundlag.
- Meget tekstmateriale at forholde sig til.
- Store krav til tekstinddragelse (minimum fire tekster).
- En del honorerer ikke "andre teksteksempler".
- Den personlige og selvstændige stil, essayet kræver, er en udfordring.
- Nogle besvarelser mangler et tydeligt fokus.

- Flere eksaminander skriver om storbyen helt generelt, kunst i storbyen eller de analyserer teksterne eksplicit i essayet.
- I de gode besvarelser har eksaminanderne en personlig og selvstændig sproglig stil, de reflekterer over emnet og skriver i en sammenhængende struktur.

Opgave 4:

- God tekst med mange muligheder for at demonstrere danskfaglighed.
- I de gode besvarelser næranalyserer eksaminanderne relevante sekvenser fra filmen og holder fast i det narrative samtidig med, at der analyseres relevante filmiske virkemidler.
- En del grundige og gode besvarelser med relevant inddragelse af danskfaglig viden og en tydelig struktur med klart analytisk fokus.
- De intertekstuelle referencer er fine at have med, men ikke en nødvendighed.
- Nogle mekaniske og modelstyrede besvarelser, hvor de analytiske pointer ikke kobles sammen, fx isoleret inddragelse af filmiske virkemidler.
- Teksthenvisninger – fungerer i nogle besvarelser, men i andre giver det problemer.
- Vurderingerne afhænger af analysernes fokus eller mangel på samme.
- Meget lange besvarelser!

Opgave 5:

- God og spændende men også udfordrende opinionstekst.
- Mange gode besvarelser med anvendelse af danskfaglig viden og metode.
- Flere eksaminander har styr på de danskfaglige begreber og understøtter disse med teksthenvisninger.
- Nogle modelstyrede besvarelser uden analysefokus.
- Modtageranalysen volder problemer hos nogle eksaminander – mediet inddrages ikke.
- Argumentationsanalysen volder problemer for nogle eksaminander.
- Nogle eksaminander har vanskeligt ved at få styr på kronikkens overordnede hensigt.
- Gallups kompas og andre modeller.
- Vurdering af gennemslagskraft er fortsat en mulig vej at gå.

Generelle kommentarer

- **NB.** Følgende tekst mangler under opgaveoversigten i opgavesættet: "Opgavesættet består af fem opgaver. Du skal besvare én af opgaverne." (Den er tilføjjet til den version, som nu ligger i prøvebanken.dk)
- Spændende sæt med et godt udvalg af muligheder og genkendelige opgaver.
- Flere besvarelser mangler i år indledning.
- På tværs af opgavetyperne melder flere om "intuitive" læsninger uden brug af danskfaglige begreber.
- Overskrifter er en mulighed men ikke et krav.
- Kildehenvisninger er vigtige, hvis eksaminanderne henter viden fra fagbøger eller lignende.
- Rapportlignende besvarelser med akademisk metasprog, konklusioner, litteraturlister, mv.

- Udfordringer med det sproglige niveau i besvarelserne (fx syntaks, tegnsætning, tempus, præpositioner mv.).

Bedømmelsen

De skriftlige censorer foretager en helhedsvurdering af eksaminandernes besvarelser i henhold til de faglige mål og bedømmelseskriterier, som de fremgår af læreplanen for dansk A på hhx og er uddybet i vejledningen for henholdsvis hhx og merkantil eux: [Hhx - læreplaner 2017 | Børne- og Undervisningsministeriet \(uvm.dk\)](#).

Forud for censuren og censormødet var samtlige beskikkede censorer i år inviteret til censorkursus. På kurset gennemgik fagkonsulenten bedømmelseskriterierne, ligesom to autentiske besvarelser og deres karakterfastsættelse blev drøftet.

Information til skriftlige censorer kan tilgås via følgende link: [Om censur | Børne- og Undervisningsministeriet \(uvm.dk\)](#). Her finder I bl.a. det censorbrev, som blev udsendt til samtlige censorer forud for påbegyndelse af censurarbejdet.

I øvrigt henvises til [Lærer og censors hæfte til skriftlig dansk A, hhx og merkantil eux](#), som beskriver de opgaveformater, der anvendes ved den skriftlige prøve i dansk A og giver råd og vink om bedømmelseskriterier.

Kolofon

Evaluering af skriftlig eksamen i dansk A, hhx og Meux, 2024

Redaktion:

Center for Ungdomsuddannelser, Børne- og Undervisningsministeriet

Grafisk tilrettelæggelse og layout:

Børne- og Undervisningsministeriet

Publikationen kan ikke bestilles, men den kan hentes på Børne- og Undervisningsministeriet hjemmeside

Eventuelle henvendelser af indholdsmæssig karakter rettes til Sara Krogh, Fagkonsulent i dansk A hhx, htx og eux Tlf.: +45 23 84 78 14, E-mail: sara.krogh@stukuvvm.dk

Udgivet af:

Børne- og Undervisningsministeriet, 2024

